

Menthol

Zwart in een **witte** wereld

Art.1

OVERIJSEL

Voorkomt en bestrijdt
discriminatie

Menthol

'Wees trots op jezelf, wie je ook bent, en kom op voor je rechten als mens en burger!' Dit is een uitspraak van Joseph Sylvester (1890-1955), alias Menthol, de eerste zwarte man in Hengelo in 1920. Hij trouwde in 1928 met de Hengelose Anna Marie ("Roosje") Borchert, volgens velen het mooiste meisje van Hengelo.

Joseph Sylvester liet zien dat burgerschap bij de mens zelf begint. Bij de mens die trots is op zichzelf en daarmee anderen inspireert. Zijn verhaal spreekt daarmee nog altijd tot de verbeelding. Het is een verhaal van actief burgerschap dat soms gesteund wordt, dan weer wordt aangevallen. Het is een verhaal van vrijheid en gelijke rechten, van antidiscriminatie en tolerantie.

Om deze boodschap met een jonge doelgroep te delen is het lesprogramma 'Menthol: Zwart in een witte wereld' ontwikkeld.

Burgerschap

Omdat het verhaal van Joseph Sylvester zoveel jaar na dato nog altijd actueel is, mag het niet verloren gaan. Om die reden is het lesmateriaal 'Menthol: Zwart in een witte wereld' voor de groepen 7 en 8 van het primair onderwijs ontwikkeld. Actief burgerschap, dat wat Joseph Sylvester liet zien, is hierbij het uitgangspunt.

Het verhaal van Joseph Sylvester wordt binnen 'Menthol: Zwart in een witte wereld' als inspirerend voorbeeld gebruikt. Het plakboek dat hij bijhield en nog altijd bestaat, is het tastbare onderdeel aan de hand waarvan het verhaal verteld wordt. Op die manier leren de jongeren Joseph Sylvester en zijn verhaal als voorbeeld van actief burgerschap kennen.

Cultureel erfgoed

Naast actief burgerschap is het verhaal van Joseph Sylvester immaterieel erfgoed. Het is een verhaal waarbij het van belang is dat het van generatie op generatie wordt overgedragen, omdat het belangrijk is voor onze gemeenschappelijke identiteit. Het verhaal dient als een schakel tussen heden, het verleden en de toekomst. Door 'Menthol: Zwart in een witte wereld' wordt dit aspect versterkt. Jongeren komen met het verhaal uit het verleden in aanraking en ontdekken wat de relevantie ervan heden ten dage is.

Aansluiting bij curriculum

Het lesmateriaal 'Menthol: Zwart in een witte wereld' sluit aan bij de kerndoelen van het primair onderwijs. Het betreft additioneel materiaal. Hierdoor vindt er geen extra belasting van de scholen plaats.

Het programma

Het lesprogramma 'Menthol: Zwart in een witte wereld' bestaat uit vier lessen. De volgorde van de lessen ligt vast, verder zijn de lessen zo in te delen als het de leerkracht het beste past. Iedere les duurt ongeveer een uur. De indeling is als volgt:

Les 1: Introductie

De leerlingen bekijken het (digitale) plakboek en het verhaal van Joseph Sylvester wordt verteld.

Les 2: Het debat

Deze les sluit aan bij het domein Democratie van actief burgerschap. De leerlingen ontdekken dat Joseph Sylvester te maken had met vooroordelen en discriminatie. Na een inleiding gaan de leerlingen met elkaar in debat over gevoelige actuele thema's.

Les 3: Taal

Deze les sluit aan bij het domein Participatie van actief burgerschap. De leerlingen ontdekken dat Joseph Sylvester graag in de Hengelose samenleving wilde integreren. Op het aspect taal wordt speciaal ingezoomd; leerlingen maken een vergelijking tussen het Twengels van Joseph Sylvester en de hedendaagse straattaal.

Les 4: Het plakboek

Deze les sluit aan bij het domein Identiteit van actief burgerschap. De leerlingen bekijken het plakboek van Joseph Sylvester nogmaals en maken een vergelijkbaar plakboek waarin zij hun eigen identiteit zichtbaar maken.

Meer informatie

Het lesmateriaal van 'Mentol: Zwart in een witte wereld' is kosteloos digitaal verkrijgbaar. Meer informatie vindt u op www.artikel1overijssel.nl en www.sylvestermenthol.nl.

Ook kunt u contact opnemen met Marlies Bruining-Kruiper, educatief medewerker van Artikel 1 Overijssel. Dat kan via het e-mailadres m.bruining@artikel1overijssel.nl of het telefoonnummer 053 4302299.

Foto's:
www.aliasmenthol.nl